Kolorektální screeningové vyšetření: Pokrytí cílové populace

Datová sada umožňuje vypočítat pokrytí osob screeningovou kolonoskopií nebo screeningovým TOKS (test na okultní krvácení do stolice) ve standardním dvouletém intervalu za dané období. Sledovaný indikátor je hodnocen v rámci monitoringu screeningového programu tlustého střeva a konečníku. Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik osob (pohlaví, věk, okres nebo kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase. Jedná se o agregovanou datovou sadu, pokrytí je agregováno dle charakteristik osob, kterým byly sledované výkony vykázány.

Téma	Časové pokrytí	Aktualizace	Související území
Zdraví	1. 1. 2011 - 31. 12. 2025	roční	Česká republika

Klíčová slova	Klasifikace dle EuroVoc	Kontakt	Organizace
NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, ČSÚ, Český statistický úřad, prevence, screening kolorektálního karcinomu, kolorektální karcinom	prevence nemocí, rakovina, státní zdravotní služba	ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce CSV

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 1.41 MB
Počet záznamů: 18 480
Počet atributů: 10

Autoři: Hejcmanová Kateřina, Ambrožová Monika, Chloupková Renata, Ngo Ondřej, Májek Ondřej

Recenzenti: Komise pro program screeningu kolorektálního karcinomu

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 30. 4. 2024
- pověřenec pro ochranu osobních údajů dne 30. 4. 2024

Datum aktualizace dat: 7. 9. 2026

Datum aktualizace dokumentace: 7. 9. 2026

Licence	Originální databáze	Zvláštní právo pořizovatele databáze	Osobní údaje
Autorské dílo licencované CC BY 4.0	Není autorskoprávně chráněnou databází	Není chráněna zvláštním právem	Neobsahuje osobní údaje

Citace

Hejcmanová K., Ambrožová M., Chloupková R., Ngo O., Májek O.. Kolorektální screeningové vyšetření: Pokrytí cílové populace. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-11]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/spravce/clanek/detail/2069-kolorektum-screening-pokryti-populace-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Datová sada umožňuje vypočítat pokrytí osob screeningovou kolonoskopií nebo screeningovým TOKS (test na okultní krvácení do stolice) ve standardním dvouletém intervalu za dané období. Sledovaný indikátor je hodnocen v rámci monitoringu screeningového programu tlustého střeva a konečníku.

Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik osob (pohlaví, věk, okres nebo kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase.

Jedná se o agregovanou datovou sadu, pokrytí je agregováno dle charakteristik osob, kterým byly sledované výkony vykázány.

Základní informace

Indikátor je vypočten jako podíl počtu osob s provedenou screeningovou kolonoskopií nebo screeningovým TOKS v určitém časovém intervalu (čitatel) a celkového počtu osob z cílové populace (jmenovatel). V případě, že bylo osobě vykázáno více těchto vyšetření ve sledovaném roce, je uvažováno pouze vyšetření se závažnějším výsledkem. V případě screeningové kolonoskopie je sledováno, zda byla provedena v posledních 10 letech, v případě screeningového TOKS je sledováno, zda byl v populaci osob ve věku 50–54 let proveden v posledním roce a ve věku 55+ let proveden v posledních dvou letech. Pokud byla osobě provedena obě tato vyšetření, je uvažováno pouze jedno, a to v následujícím pořadí: screeningová kolonoskopie, screeningový TOKS. Pro výpočet byly použity zdravotní výkony 15105 a 15107 (screeningová kolonoskopie) a 15118, 15119, 15120 a 15121 (screeningový test na okultní krvácení do stolice).

Obsah datové sady dále zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů, kraj a okres bydliště pacienta.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Kvalita této datové sady je závislá na úplnosti a validitě vykazovaných dat. Počet osob v cílové populaci byl zjištěn z dat Českého statistického úřadu (ČSÚ).

Datová sada byla připravena na základě individuálních dat NRZHS dostupných od roku 2010. Do analýzy nebyly zahrnuty osoby bez vyplněného okresu, pohlaví a osoby mladší 50 let. Osoby, které zemřely do roku, ke kterému je indikátor hodnocen (včetně), nejsou v pokrytí uvažovány. Věk byl určen k roku, pro který bylo pokrytí hodnoceno. Indikátor je hodnocen ve dvouletém intervalu.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění…) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně okresu, věk na 5leté věkové kategorie).

Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením z dostupných informací o počtu osob s provedenou screeningovou kolonoskopií nebo screeningovým TOKS v daném intervalu (čitatel) a celkového počtu osob z cílové populace (jmenovatel). Datová sada umožňuje provést základní popisné statistiky o pokrytí cílové populace, například:

- Hodnocení vývoje pokrytí cílové populace screeningem v jednotlivých letech
- Vizualizace vývoje pokrytí cílové populace screeningem v jednotlivých letech
- Stratifikace pokrytí dle věku, pohlaví, kraje a okresu bydliště pacienta

Příklad konkrétního výstupu:

Uživatel provádí hodnocení pokrytí kolorektálním screeningem v cílové populaci mužů ve věku

50 a více let v roce 2022 se zaměřením na muže žijící v Kraji Vysočina a okrese Jihlava.

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a. Počet osob v cílové populaci byl zjištěn z dat Českého statistického úřadu (ČSÚ).

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních osob s daným výkonem (screeningová kolonoskopie, screeningový TOKS) za sledované období a agregované počty osob v populaci (demografie). Datum vykázání sledovaného výkonu je převedeno na rok, věk pacienta je transformován do 5letých věkových kategorií.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Rok	int	rok	Označení roku, ke kterému je vztažen výpočet pokrytí	2011–poslední uzavřený rok
Pohlaví	text	pohlavi	Pohlaví pacienta	1) M – muž 2) Z – žena
Kód věkové skupiny	int	vek_kod	Kód pětileté věkové skupiny pacienta z Číselníku věkových skupin NZIS	Kódy pětiletých věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám pětiletých věkových skupin v rozsahu 50–84, 85+
Věk název	text	vek_nazev	Název pětileté věkové skupiny	pětileté věkové skupiny v rozsahu 50–84, 85+
Kód okresu	text	okres_kod	Kód okresu bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ
Název okresu	text	okres_nazev	Název okresu bydliště pacienta	dle číselníku ČSÚ
Kód kraje	text	kraj_kod	Kód kraje bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ
Název kraje	text	kraj_nazev	Název kraje bydliště pacienta	dle číselníku ČSÚ
Počet vyšetřených	int	pocet_vysetrenych	Počet osob s provedeným screeningovým vyšetřením	celá čísla > 0
Populace	int	populace	Počet osob v cílové populace dle dat ČSÚ	celá čísla > 0